

UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA

**PROFIL PELANCONG SUKAN DI TASIK KENYIR DAN IMPLIKASI KE
ATAS STRATEGI PEMECAHAN PASARAN DAN PEMILIHAN
DESTINASI PELANCONGAN**

NORA BINTI ABDUL RAHMAN

FPP 2006 9

**PROFIL PELANCONG SUKAN DI TASIK KENYIR DAN IMPLIKASI KE ATAS
STRATEGI PEMECAHAN PASARAN DAN PEMILIHAN DESTINASI
PELANCONGAN**

Oleh

NORA BINTI ABDUL RAHMAN

**Tesis Ini Dikemukakan Kepada Sekolah Pengajian Siswazah
Universiti Putra Malaysia, Sebagai Memenuhi Keperluan Untuk
Ijazah Master Sains**

September 2006

DEDIKASI

Buat

Suami

dan

Anak-Anak

***“Kejayaan kita adalah apabila kita merasai paling puas
dengan apa yang kita miliki selepas berusaha untuk
mendapatkannya”***

Abstrak tesis yang dikemukakan kepada Senat Universiti Putra Malaysia sebagai memenuhi keperluan untuk ijazah Master Sains

**PROFIL PELANCONG SUKAN DI TASIK KENYIR DAN IMPLIKASI KE
ATAS STRATEGI PEMECAHAN PASARAN DAN PEMILIHAN DESTINASI
PELANCONGAN**

Oleh

NORA BINTI ABDUL RAHMAN

September 2006

Pengerusi: Profesor Madya Aminuddin Yusof, PhD

Fakulti : Pengajian Pendidikan

Seramai 399 orang pelancong yang terdiri daripada 270 orang pelancong asing dan 129 orang pelancong tempatan yang datang melancong di Tasik Kenyir telah dijadikan sebagai sampel kajian. Mereka telah diberi satu set soal selidik yang terdiri daripada empat bahagian, iaitu bahagian A mengandungi 18 item yang berkaitan dengan maklumat demografi responden seperti umur, jantina, status perkahwinan, bangsa, agama, tahap pendidikan, pekerjaan, pendapatan bulanan, dan tujuan bercuti. Kesemua maklumat ini dapat memberi informasi yang lebih lengkap berkaitan dengan demografi pelancong yang datang mengunjungi Tasik Kenyir. Bahagian B menggunakan *Instrument Measuring Leisure Motivation* mengandungi 48 item dari Teori Motivasi Kesenggangan yang diperkenalkan oleh Ragheb dan Beard (1983) yang mengukur peranan, ciri, faktor psikografi serta faktor sosial, untuk mengetahui motif penglibatan dalam aktiviti masa senggang pelancong. Angkali kesahan dalaman instrumen ini ialah antara .90 -.92. Bahagian C mengandungi 14 item yang menghendaki responden

menjawab soalan berkaitan dengan pelancong sukan samada pelancong sukan aktif atau pelancong sukan pasif. Bahagian D pula terdiri daripada 23 pasang skala perbezaan semantik untuk mengukur destinasi kegemaran pelancong yang diperkenalkan oleh Attle dan Yiannakis (1995).

Hasil kajian mendapati daripada 399 orang responden, pelancong sukan aktif terdiri dari 163 orang dan pelancong sukan pasif juga 163 orang. Dapatan kajian juga menunjukkan bahawa wujudnya hubungan di antara kedatangan pelancong sukan ke Tasik Kenyir dengan faktor demografi, psikografi, faktor tarikan dan faktor tolakan. Mereka ke Tasik Kenyir disebabkan oleh faktor tarikan iaitu aktiviti sukan yang diadakan di sana di samping mereka dapat melancong dan menikmati keindahan Tasik Kenyir. Keadaan ini berdasarkan kepada dapatan kajian yang menunjukkan seramai 85 orang (52%) pelancong sukan aktif dan 91 orang (55.8%) pelancong sukan pasif, ke Tasik Kenyir tujuannya untuk bersukan. Mereka yang terlibat sebagai peserta dan sekaligus sebagai pelancong 76 orang (46.6%) pelancong sukan aktif dan 75 orang (46.0%) pelancong sukan pasif. Pelancong sukan ini ke Tasik Kenyir untuk bertanding dalam sukan, menonton acara yang dipertandingkan, mendapatkan kepuasan dalaman, menghilangkan tekanan, merehatkan mental, lupakan masalah dan untuk memperolehi kecergasan fizikal.

Abstract of thesis presented to the Senate of Universiti Putra Malaysia in
fulfilment of the requirement for the degree of Master of Science

**SPORT TOURIST PROFILE IN TASIK KENYIR IMPLICATION ON
MARKETING STRATEGY AND DESTINATION ATTRIBUTES**

By

NORA BINTI ABDUL RAHMAN

September 2006

Chairman: Associate Professor Madya Aminuddin Yusof, PhD.

Faculty: Educational Studies

270 foreigners and 129 locals from a total number of 399 tourists of Tasik Kenyir were chosen as samples of this research. They were issued a set of questionnaire divided into four sections. Section A consists of 18 items related to the respondents' demographical informations (age, sexs, marital status, race, religion, education background, profession, monthly income, and purpose of visiting. Section B is an Instrument Measuring Leisure Motivation, consisting of 48 items extracted from the Theory of Leisure Motivation by Reghab and Beard (1983). This section measures the roles, characteristics, psychographical and social factors which provides information related to motives of engaging leisure activities. Section C consists of 14 items related to sports tourism, active and

passive. Section D consists of semantic differential scale by Attle and Yiannakis, aimed to determine tourist destination attributes.

The outcome of this research shows that 163 of 399 tourists were active sports tourist and also 163 were passive sports tourist. It was also found that there is a correlation between the presence of tourists in Tasik Kenyir and the demographic factors, psycography, pull and push factors. They were in Tasik Kenyir to visit and to appreciate the beauty of Tasik Kenyir. This conclusion is based on the findings that show a number of 85 (52 %) sports active tourists and 91(55.8 %) sport passive tourists went to Tasik Kenyir for sports. A total number of 76 (46.6%) sports active tourists (46.6 %) and 75 (46.0 %) sport passive tourists were both participants and tourists at Tasik Kenyir for internal satisfaction to release from stress, mental relaxation, escapism from problems and for physical fitness.

PENGHARGAAN

Ucapan terima kasih khusus saya tujukan kepada Profesor Madya Dr. Aminuddin Yusof, selaku pengerusi Jawatankuasa Penyelia Tesis dan Encik Marjohan Jamalis sebagai Ahli Jawatankuasa Penyeliaan Tesis, yang telah banyak membantu dan membimbing saya secara langsung dalam menyiapkan tesis ini. Terima kasih juga untuk suami Md Fauzi, ibu, ayah dan anak-anak yang memahami situasi sukar dalam menyiapkan tesis ini dan sentiasa memberi dorongan sehingga siapnya tesis ini.

Tidak lupa juga diucapkan ribuan terima kasih kepada adik tersayang Nordiana, Norbaizura dan Norbadariah yang banyak membantu dan memberi kerjasama yang cukup baik.

Ucapan terima kasih juga saya tujukan kepada semua yang terlibat sama ada secara langsung ataupun tidak dalam tesis saya ini.

Nora binti Abdul Rahman

Saya mengesahkan bahawa Jawatankuasa Pemeriksa bagi Nora binti Abdul Rahman telah mengadakan pemeriksaan akhir pada 8 September 2006 untuk menilai tesis Master Sains beliau yang bertajuk " Profil Pelancong Sukan di tasik Kenyir dan Implikasi ke atas Strategi Pemecahan Pasaran dan Pemilihan Destinasi Pelancongan" mengikut Akta Universiti Pertanian Malaysia (Ijazah Lanjutan) 1980 dan Peraturan-peraturan Universiti Pertanian Malaysia (Ijazah Lanjutan) 1981. Jawatankuasa pemeriksa memperakukan bahawa calon ini layak dianugerahkan ijazah tersebut. Anggota Jawatankuasa Pemeriksa adalah seperti berikut:

Mohd Sofian Omar Fauzi, PhD

Profesor Madya
Akademi Sukan
Universiti Putra Malaysia
(Pengerusi)

Chee Chen Soon, PhD

Pensyarah
Fakulti Pengajian Pendidikan,
Universiti Putra Malaysia
(Pemeriksa Dalam)

Saidon b, Amri, PhD

Pensyarah
Fakulti Pengajian Pendidikan,
Universiti Putra Malaysia
(Pemeriksa Dalam)

Shaharudin Abd Aziz, PhD

Profesor Madya
Fakulti Sains Sukan,
Universiti Pendidikan Sultan Idris
(Pemeriksa Luar)

HASANAH MOHD. GHAZALI, PhD

Profesor/ Timbalan Dekan,
Sekolah Pengajian Siswazah,
Universiti Putra Malaysia.

Tarikh : 22 MAC 2007

Tesis ini telah dikemukakan kepada Senat Universiti Putra Malaysia dan telah diterima sebagai memenuhi keperluan untuk Ijazah Master Sains. Ahli Jawatankuasa Penyeliaan adalah seperti berikut :

Aminuddin Yusof, Ph.D

Profesor Madya
Fakulti Pengajian Pendidikan
Universiti Putra Malaysia
(Pengerusi)

Marjohan Jamalís

Pensyarah Pendidikan Jasmani dan Kesihatan
Fakulti Pengajian Pendidikan
Universiti Putra Malaysia
(Ahli)

AINI IDERIS, Ph.D

Profesor / Dekan
Sekolah Pengajian Siswazah,
Universiti Putra Malaysia.

Tarikh : 12 APRIL 2007

PERAKUAN

Saya mengakui bahawa tesis ini adalah hasil kerja saya yang asli melainkan petikan dan sedutan yang tiap-tiap satunya telah dijelaskan sumbernya. Saya juga mengaku bahawa tesis ini tidak dimajukan untuk ijazah-ijazah lain di Universiti Putra Malaysia atau institusi-institusi lain.

NORA BINTI ABDUL RAHMAN

Tarikh : 8 FEBRUARI 2007

JADUAL KANDUNGAN

Muka Surat

DEDIKASI	ii
ABSTRAK	iii
ABSTRACT	v
PENGHARGAAN	vii
PENGESAHAN	viii
PERAKUAN	x
SENARAI JADUAL	xiv
SENARAI RAJAH	xix

BAB

I	PENGENALAN	
	Pengenalan	1
	Pernyataan Masalah	8
	Objektif Kajian	11
	Soalan Kajian	12
	Kerangka Konseptual Kajian	13
	Kepentingan Kajian	16
	Batasan Kajian	18
	Definisi Operasional	18
	Pelancong	18
	Pelancong sukan	19
	Pelancong Sukan Aktif	19
	Pelancong Sukan pasif	19
	Motivasi	20
	Faktor Tarikan	20
	Faktor Tolakan	21
	Pemasaran	21
	Pemecahan Pasaran	22
II	SOROTAN LITERATUR	
	Pendahuluan	23
	Definisi Pelancong	23
	Pelancong Sukan	26
	Definisi	26
	Kajian-kajian Berkaitan	28
	Motivasi Pelancongan dan Pengembaraan	35
	Definisi	35
	Faktor Tarikan	41
	Definisi	41
	Kajian-Kajian Berkaitan	41

	Faktor Tolakan	46
	Definisi	46
	Kajian-kajian Berkaitan	46
	Demografi Pelancong	49
	Definisi	49
	Kajian-kajian Berkaitan	50
III	METODOLOGI	
	Pendahuluan	54
	Reka Bentuk Kajian	54
	Lokasi Kajian	55
	Sampel Kajian	56
	Prosedur Kutipan Data	57
	Pengumpulan Data	58
	Instrumen	59
	Keesahan	62
	Keesahan Kandungan	63
	Alih bahasa	63
	Kebolehpercayaan	63
	Laporan Kajian Rintis	65
	Penganalisan Data	65
	Soalan Kajian 1	66
	Soalan Kajian 2	67
	Soalan Kajian 3	67
IV	DAPATAN KAJIAN	
	Pendahuluan	69
	Latar Belakang Responden	70
	Profil Demografi Pelancong Sukan Aktif	86
	Rumusan Profil Demografi Pelancong Sukan Aktif	110
	Profil Demografi Pelancong Sukan Pasif	111
	Rumusan Profil Demografi Pelancong Sukan Pasif	136
	Profil Psikografi Pelancong Sukan Aktif	138
	Profil Psikografi Pelancong Sukan Pasif	139
	Ciri-ciri Destinasi Kegemaran Pelancong Sukan Aktif dan Pelancong Sukan Pasif	139
V	RUMUSAN, PERBINCANGAN, DAN CADANGAN	
	Pendahuluan	143
	Kesimpulan	143
	Rumusan Kajian	144
	Perbincangan	145
	Profil Responden	145
	Implikasi Kajian (Praktikal)	172
	Implikasi Kajian (Teoritikal)	174

Cadangan Kajian Untuk Akan Datang	175
RUJUKAN	178
LAMPIRAN	194
BIODATA PENULIS	220

SENARAI JADUAL

Jadual		Muka Surat
3.1	Agihan Pelancong	57
3.2	Skala Likert Item	61
3.3	Perbandingan Nilai Keesahan Kajian Rintis dan Kajian Asal	64
4.1	Pelancong yang Mengunjungi Tasik Kenyir: Jantina	70
4.2	Taburan Responden Mengikut Faktor Demografi: Agama	71
4.3	Taburan Responden Mengikut Faktor Demografi: Bangsa	72
4.4	Taburan Responden Mengikut Faktor Demografi: Tahap Pendidikan.	73
4.5	Taburan Responden Mengikut Faktor Demografi: Perkahwinan	73
4.6	Taburan Responden Mengikut Faktor Demografi: Pekerjaan	74
4.7	Pelancong Yang Mengunjungi Tasik Kenyir Berdasarkan Umur	75
4.8	Taburan Responden Mengikut Faktor Demografi: Pendapatan Sebulan	75
4.9	Taburan Responden : Teman Ke Tasik Kenyir	76
4.10	Taburan Responden : Tujuan Ke Tasik Kenyir	77
4.11	Taburan Responden: Penggunaan Kenderaan Ke Tasik Kenyir	78
4.12	Taburan Responden : Sumber Maklumat Ke Tasik Kenyir	79
4.13	Taburan Responden : Tempoh Berada di Tasik Kenyir	80
4.14	Taburan Responden : Purata Hari Melancong Dalam Setahun	81

4.15	Taburan Responden : Jarak Ke Tasik Kenyir	81
4.16	Taburan Responden : Perbelanjaan di Tasik Kenyir	82
4.17	Taburan Responden : Penglibatan di Tasik Kenyir	83
4.18	Taburan Responden : Mengikut Negara Asal (Asing)	84
4.19	Taburan Responden : Mengikut Negara Asal (Tempatan)	85
4.20	Taburan Pelancong Sukan Aktif dan Pelancong Sukan Pasif	85
4.21	Keputusan Analisis Ujian t Perbezaan Pelancong Sukan Aktif Berdasarkan Jantina	86
4.22	Taraf Perkahwinan, Kekerapan, Min dan Peratusan Pelancong Sukan Aktif	87
4.23	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Aktif Berdasarkan Taraf Perkahwinan	87
4.24	Ujian Pos Hoc Scheffe Taraf Perkahwinan Pelancong Sukan Aktif	88
4.25	Taburan Responden Mengikut Faktor Demografi Pelancong Sukan Aktif: Agama	88
4.26	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Aktif Berdasarkan Agama	89
4.27	Taburan Responden Mengikut Faktor Demografi Pelancong Sukan Aktif: Pendapatan Sebulan	90
4.28	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Aktif : Pendapatan	90
4.29	Ujian Pos Hoc Scheffe Pendapatan : Pelancong Sukan Pasif	91
4.30	Taburan Responden Mengikut Faktor Demografi Pelancong Sukan Aktif: Tahap Pendidikan	92
4.31	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Aktif Berdasarkan Tahap Pendidikan	92
4.32	Ujian <i>Pos Hoc Scheffe</i> Pendidikan Pelancong Sukan Aktif	93

4.33	aburan Responden Mengikut Faktor Demografi Pelancong Sukan Aktif: Pekerjaan	93
4.34	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Aktif Berdasarkan Tahap Pekerjaan	94
4.35	Ujian Pos Hoc Scheffe Pelancong Sukan Aktif : Pekerjaan	94
4.36	Taburan Responden Mengikut Faktor Demografi Pelancong Aktif: Bangsa	95
4.37	Ujian (ANOVA) Pelancong Sukan Aktif Berdasarkan Bangsa	95
4.38	Pelancong Sukan Aktif Yang Mengunjungi Tasik Kenyir Berdasarkan Umur	96
4.39	Taburan Pelancong Sukan Aktif : Teman Ke Tasik Kenyir	98
4.40	Ujian (ANOVA) Pelancong Sukan Aktif : Teman Ke Tasik Kenyir	98
4.41	Ujian Pos Hoc Scheffe Pelancong Sukan Aktif : Teman Ke Tasik Kenyir	99
4.42	Taburan Pelancong Sukan Aktif : Tujuan Ke Tasik Kenyir	100
4.43	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Aktif : Tujuan Ke Tasik Kenyir	100
4.44	Taburan Pelancong Sukan Aktif : Kenderaan Ke Tasik Kenyir	101
4.45	ujian ANOVA Pelancong Sukan Aktif : Kenderaan Ke Tasik	102
4.46	aburan Pelancong Sukan Aktif : Sumber Maklumat Ke Tasik Kenyir	102
4.47	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Aktif : Sumber Maklumat Ke Tasik Kenyir	103

4.48	Ujian Pos Hoc Scheffe Pelancong Sukan Aktif : Sumber Maklumat Ke Tasik Kenyir	103
4.49	Taburan Pelancong Sukan Aktif : Tempoh Berada Di Tasik Kenyir	104
4.50	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Aktif Tempoh Berada Di Tasik Kenyir	104
4.51	Taburan Pelancong Sukan Aktif : Purata Hari Bercuti Dalam Setahun	105
4.52	Ujian ANOVA Pelancong Sukan AKtif : Purata Hari Bercuti Dalam Setahun	105
4.53	Taburan Pelancong Sukan Aktif : Jarak Tempat Tinggal Dengan Tasik Kenyir	106
4.54	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Aktif : Jarak Tempat Tinggal Dengan Tasik Kenyir	106
4.55	Taburan Pelancong Sukan Aktif : Perbelanjaan Di Tasik Kenyir	107
4.56	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Aktif : Perbelanjaan Di Tasik Kenyir	107
4.57	Taburan Pelancong Sukan Aktif : Penglibatan Di Tasik Kenyir	108
4.58	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Aktif : Penglibatan Di Tasik Kenyir	108
4.59	Taburan Pelancong Sukan Aktif: Negara Asing	109
4.60	Taburan Pelancong Sukan Aktif: Tempatan	110
4.61	Rumusan Profil Demografi Pelancong Sukan Aktif	110
4.62	Keputusan Analisis Ujian t Perbezaan Pelancong Sukan Pasif Berdasarkan Jantina	111
4.63	Taraf Perkahwinan Kekerapan Min Dan Peratusan Pelancong Sukan Pasif	112

4.64	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Pasif Berdasarkan Taraf Perkahwinan	112
4.65	Ujian <i>Pos Hoc Scheffe</i> Taraf Perkahwinan Pelancong Sukan Pasif	113
4.66	Taburan Responden Mengikut Faktor Demografi Pelancong Sukan Pasif : Agama	114
4.67	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Pasif : Agama	114
4.68	Taburan Responden Mengikut Faktor Demografi Pelancong Sukan Pasif : Tahap Pendidikan	115
4.69	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Pasif : Tahap Pendidikan	115
4.70	Ujian <i>Pos Hoc Scheffe</i> Pelancong Sukan Pasif Berdasarkan Pendidikan	116
4.71	Taburan Responden Mengikut Faktor Demografi Pelancong Sukan Pasif : Bangsa	117
4.72	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Pasif : Bangsa	117
4.73	Taburan Responden Mengikut Faktor Demografi Pelancong Sukan Pasif (Pekerjaan)	118
4.74	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Pasif : Pekerjaan	118
4.75	Ujian <i>pos Hoc Scheffe</i> Pelancong Sukan Pasif : Pekerjaan	119
4.76	Taburan Responden Mengikut Faktor Demografi Pelancong Sukan Pasif (Pendapatan)	120
4.77	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Pasif : Pendapatan	120
4.78	Pelancong Sukan Pasif Yang Mengunjungi Tasik Kenyir Berdasarkan Umur (Min, Std dan Julat)	121
4.79	Taburan Pelancong Sukan Pasif : Teman Ke Tasik Kenyir	123
4.80	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Pasif : Teman Ke Tasik Kenyir	123

4.81	Ujian Pos Hoc Scheffe Pelancong Sukan Pasif : Teman Ke Tasik Kenyir	124
4.82	Taburan Pelancong Sukan Pasif : Tujuan Ke Tasik Kenyir	124
4.83	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Pasif : Tujuan Ke Tasik Kenyir	125
4.84	Taburan Pelancong Sukan Pasif : Kenderaan Ke Tasik Kenyir	125
4.85	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Pasif Kenderaan Ke Tasik Kenyir	126
4.86	Ujian Pos Hoc Scheffe Pelancong Sukan Pasif : Kenderaan	126
4.87	Taburan Pelancong Sukan Pasif : Sumber Maklumat Ke Tasik Kenyir	127
4.88	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Pasif : Sumber Maklumat Ke Tasik Kenyir	128
4.89	Ujian <i>Pos Hoc Scheffe</i> Pelancong Sukan Pasif : Sumber Maklumat Ke Tasik Kenyir	128
4.90	Taburan Pelancong Sukan pasif : Tempoh Berada Di Tasik Kenyir	129
4.91	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Pasif : Tempoh Berada Di Tasik Kenyir	129
4.92	Taburan pelancong Sukan Pasif : Purata Hari Bercuti Dalam Setahun	130
4.93	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Pasif : Purata Hari Bercuti Dalam Setahun	130
4.94	Ujian Pos Hoc Scheffe Pelancong Sukan Pasif: Purata Hari Bercuti Dalam Setahun	131
4.95	Taburan Pelancong Sukan Pasif : Jarak Ke Tasik Kenyir	131
4..96	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Pasif : Jarak Ke Tasik Kenyir	132

4.97	Taburan Pelancong Sukan Pasif : Perbelanjaan Di Tasik Kenyir	132
4.98	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Pasif : Perbelanjaan Di Tasik Kenyir	133
4.99	Taburan Pelancong Sukan Pasif : Penglibatan Di Tasik Kenyir	133
4.100	Ujian ANOVA Pelancong Sukan Pasif : Penglibatan Di Tasik Kenyir	134
4.101	Ujian Pos Hoc Scheffe Pelancong Sukan Pasif : Penglibatan	134
4.102	Taburan Pelancong Sukan pasif : Negara Asing	135
4.103	Taburan Pelancong Sukan Pasif : Tempatan	136
4.104	Rumusan Profil Demografi Pelancong Sukan Pasif	136
4.105	Ujian <i>Regression Step Wise</i> Faktor Ragheb dan Beard Pelancong Sukan Aktif (Signifikan)	138
4.106	Ujian <i>Regression Step Wise</i> Faktor Ragheb dan Beard Pelancong Sukan Pasif (Signifikan)	139
4.107	Destinasi Kegemaran Pelancong Sukan Aktif Menggunakan <i>Logistic Regression</i>	140
4.108	Destinasi Kegemaran Pelancong Sukan Pasif Menggunakan <i>Logistic Regression</i>	142

SENARAI RAJAH

. Rajah	Muka Surat
1 Perbandingan Peratusan Penglibatan Pelancong Sukan Aktif Mengikut Jantina / Umur	97
2 Perbandingan Peratusan Penglibatan Pelancong Sukan Pasif Mengikut Jantina / Umur	122

BAB I

PENGENALAN

Pendahuluan

Pelancongan ialah industri perkhidmatan utama yang kian berkembang maju dan mendatangkan keuntungan besar dalam bentuk tukaran asing serta memasyhurkan Malaysia di mata dunia. Malaysia merupakan salah sebuah negara Asia Tenggara terbesar yang menerima kedatangan pelancong antarabangsa (Utusan Malaysia, 2004). Pada tahun 2000, seramai 10.2 juta orang pelancong asing dan domestik terlibat dalam aktiviti pelancongan di Malaysia. Ini telah menghasilkan pendapatan sejumlah RM20 bilion, termasuk RM17 bilion daripada pertukaran wang asing. Terdapat pertambahan empat peratus (13.3 juta pelancong) sepanjang tempoh Januari hingga Disember tahun 2002 berbanding tempoh yang sama bagi tahun 2001. Dari segi tukaran wang asing, ia menyalurkan sumbangan berjumlah RM25.8 billion (US\$ 6.36 billion) pada tahun 2001 iaitu peningkatan sebanyak 6.4 peratus. Hasil pendapatan daripada sektor industri pelancongan menjadi penggerak utama dalam pertumbuhan ekonomi negara.

Bidang pelancongan mempunyai skop yang luas selain kesenian dan kebudayaan tempatan. Alam semulajadi dengan kekayaan hutan khatulistiwa, lautan berbatu karang dan aliran sungai yang deras bukan sahaja menjadi tarikan kepada pelancong malah menjadi tumpuan ahli sukan antarabangsa. Lantaran itu, timbul satu kesedaran pihak Kementerian Belia dan Sukan untuk

bekerjasama dengan Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan bertujuan untuk memartabatkan pelancongan sukan ke peringkat antarabangsa berikutan sumbangan acara sukan kepada sektor pelancongan. Industri pelancongan sukan telah menjadi salah satu saluran untuk mewujudkan kesefahaman wilayah dan negara dari segi politik dan budaya. Hakikatnya, pertembungan budaya yang berlainan telah berjaya melahirkan sektor baru yang dikenali sebagai industri pelancongan sukan.

Menurut Pitts (1999), pelancongan sukan ialah kombinasi aktiviti sukan dengan pelancongan. Gibson (1999) pula menyatakan pelancongan sukan ialah semua pengembaraan kesenggangan yang berkaitan dengan sukan secara aktif atau pasif, penglibatan secara kasual atau dengan tujuan komersil atau bukan komersil. Menurut Gibson (1999), pelancong sukan boleh dibahagikan kepada tiga kategori iaitu peserta, penonton dan pelawat tempat yang berkaitan dengan aktiviti fizikal. Hinch dan Higham (2001), pula menyatakan pelancongan sukan ialah keluar dari keadaan sekeliling rumah untuk satu jangka masa tertentu bertujuan untuk menyertai aktiviti sukan. Menurut Hudson, (2003), pelancongan sukan ialah suatu aktiviti pelancongan yang terhasil daripada penyertaan para pelancong sebagai peserta, pegawai, penonton dan lawatan ke pusat kemudahan atau latihan sukan. Dari perspektif pasaran sukan dan pengurusan sukan, pelancongan sukan mengandungi dua kategori produk iaitu:

- pelancongan untuk penglibatan/penyertaan dalam sukan, rekreasi, kesenggangan atau aktiviti fizikal

- pelancongan penonton/pemerhati sukan yang melancong bertujuan untuk menonton acara sukan, rekreasi, kesenggangan dan aktiviti/acara kecergasan.

Pelancong sukan adalah individu atau kumpulan yang mengambil bahagian secara aktif dan pasif dalam pertandingan sukan dan rekreasi (Gammon & Robinson, 1977; Redmond, 1991; Standeven & DeKnop, 1999). Pelancong sukan aktif ialah mereka yang melancong untuk melibatkan diri dalam sukan aktif yang lasak seperti berbasikal dan selam scuba ataupun untuk tujuan lain seperti rekreasi, kesihatan dan bersosial. Pelancong sukan pasif pula ialah mereka yang keluar dari rumah pergi bercuti untuk mengambil bahagian dalam sukan pasif yang tidak lasak, menonton acara sukan dan melawat tempat yang berkaitan dengan sukan (Gammon & Robinson, 1977; Redmond, 1991; Standeven & DeKnop, 1999).

Daripada semua maklumat yang dinyatakan di atas, dapat disimpulkan bahawa pelancongan sukan ialah melancong kerana aktiviti sukan. Mereka melancong untuk mengambil bahagian dalam acara sukan yang dipertandingkan, menonton acara sukan dan melawat tempat yang berkaitan sukan. Walaupun pelancong sukan ini mempunyai ciri atau tingkah laku yang hampir sama namun terdapat perbezaan dari segi penglibatan, masa, situasi dan aktiviti yang berbeza. Justeru, adalah tidak munasabah untuk mengatakan bahawa semua pelancong sukan dianggap sama (De Knop, 1987; Iso Ahola, 1980).

Industri pelancongan sangat bergantung kepada maklumat demografi dan psikografi namun maklumat berkaitan dengan ciri demografi dan psikografi